

معرفی کتاب دوره عملی ترجمه زبان فارسی

ناهیده کلاشی^۱

عضو هیأت علمی گروه آموزش زبان روسی دانشگاه الزهرا

تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۲۴ خردادماه ۱۳۹۷؛ تاریخ پذیرش: ۱ شهریورماه ۱۳۹۷)

کتاب آموزشی دوره عملی ترجمه زبان فارسی تألیف سویل طالیبووا، نشر انتشارات دانشگاه دولتی زبان‌شناسی مسکو «ریمما» در سال ۲۰۱۰ میلادی چاپ اول دارای ۹۶ صفحه مطلب است که مطابق با سرفصل مصوب دانشگاه دولتی زبان‌شناسی مسکو و برای درس «ترجمه شفاهی زبان خارجه ۱» تهیه و تدوین شده است و به عنوان کتاب مرجع یا کمک درسی برای درس‌های ترجمه شفاهی و کتبی دانشجویان سال سوم و چهارم دانشکده ترجمه دانشگاه دولتی زبان‌شناسی مسکو مورد استفاده قرار می‌گیرد.

کلیدواژه‌ها: کاربردشناسی، فراکاربردشناسی، ارزیابی کتاب‌های درسی، برنامه درسی.

^۱ E-mail : n.kalashi@alzahra.ac.ir

بررسی شکل ظاهری کتاب

شکل ظاهری کتاب به لحاظ چاپ، حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی متوسط است. برای نمونه، فونتی که برای زبان فارسی و روسی انتخاب شده یکی است. در حالی که فونت استاندارد برای زبان فارسی ب نازنین و برای روسی تایمز مناسب است. اندازه قلم مناسب است و خواننده را اذیت نمی‌کند. کتاب از صفحه‌آرایی و تصویر جلد ضعیفی برخوردار است. کیفیت چاپ و جنس کاغذ مناسب است.

انسجام و سیر منطقی خوبی در نگارش متن مشاهده نمی‌شود. منابع استفاده شده روسی معتبر بوده، ولیکن با توجه به دوزبانه بودن کار ترجمه اگر از منابع فارسی هم بهره برده می‌شد ارزش کار دوچندان می‌گردید.

طرح جلد با محتوای کتاب به عنوان یک اثر دانشگاهی هم‌خوانی ندارد. مؤلف قواعد عمومی نگارش را تا حدودی رعایت نکرده است (برای نمونه در صفحه ۵۳ ضرب‌المثل «با نیک نشینی نیک شوی، با دیگ نشینی سیاه» بدون هیچ‌گونه علائم نگارشی آورده شده است که خواندن را دشوار می‌کند. از این دست نکات نگارشی در متن کتاب بسیار وجود دارد). معادل‌سازی اصطلاحات و واژه‌های تخصصی به خوبی صورت نگرفته است. به نظر می‌رسد با توجه به اهمیت ترجمه اگر این کار به صورت کار مشترک با یک همکاری ایرانی فارسی‌زبان تهیه می‌شد، کیفیت کار به مراتب بیشتر می‌شد.

کتاب حاضر از مقدمه، ویژگی‌های ترجمه، علم ترجمه و ۱۸ متن با موضوعات مختلف فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی برگرفته از رسانه‌های جمعی (روزنامه، تلویزیون، اینترنت و ...) ایران و روسیه، ضمیمه و منابع تشکیل شده است. هدف از تألیف کتاب نیز در مقدمه کتاب تصریح شده است.

بررسی محتوای کتاب

کتاب حاضر مطابق با برنامه درسی دانشگاه دولتی زبان‌شناسی مسکو برای درس «ترجمه شفاهی زبان خارجی ۱» تهیه شده است. به عنوان کتاب درسی برای درس‌های ترجمه شفاهی و کتبی دانشجویان سال سوم و چهارم دانشکده ترجمه تهیه و تدوین شده است. افزایش مهارت ترجمه شفاهی از زبان روسی به فارسی و بالعکس از اهداف اصلی کتاب است. در مقدمه کتاب اشاره شده است که برای کاربردی‌سازی ترجمه سعی شده است از مطالب و مکاتبات به‌روز استفاده شود. از همین رو با توجه به هدف آموزشی کتاب، بیشتر ترجمه‌ها و مکاتبات به نامه‌های رسمی سفارت جمهوری اسلامی ایران با انستیتو شرق‌شناسی آکادمی علوم روسیه اختصاص دارد.

برای هر متنی تمریناتی در نظر گرفته شده است که اهداف زیر را در بر می‌گیرد:

- خواندن متن و به دست آوردن اطلاعات لازم؛
- انتخاب معادل‌های مناسب برای عبارات و ترکیبات؛
- ریشه‌یابی واژگان و به‌کارگیری مدل‌های جدید واژه‌سازی؛
- ترجمه جمله، پاراگراف و متن؛

- تلخیص متن؛

- تجزیه و تحلیل ترجمه متن.

در متن کتاب اسامی نهادها و سازمان‌های ایرانی به صورت خلاصه و کامل از رسانه‌های جمعی ایران گرفته شده است. در مبحث ویژگی‌های ترجمه، به صورت خلاصه به ترجمه ضرب‌المثلها، کنایات و طنز پرداخته شده است. در این بخش، مؤلف به اهمیت آشنایی مترجم با فرهنگ زبان‌های مبدأ و مقصد اشاره کرده. علاوه بر این به انواع ترجمه و نکات کاربردی در خلاصه‌نویسی در زمان ترجمه هم‌زمان، اشاره شده است. با توجه به دشواری ترجمه شفاهی، مؤلف بسیار تلاش کرده است با استفاده از تجربیات خود، نکات ارزشمند کلیدی برای این نوع از ترجمه را در اختیار مخاطبین قرار دهد.

در بخش علم ترجمه، تعاریف تئوری از ترجمه ذکر شده است و این‌که ترجمه همان انتقال معنا و مفهوم از یک زبان به زبان دیگر با هدف ارتباط است.

در بخش ضمیمه کتاب از صفحه ۸۳ تا ۹۴ هم به بخش‌هایی از متن دی‌وی‌دی «ده حادثه ماندگار از آخرین روزهای حکومت محمدرضا شاه» در ارتباط با دوره سرنگونی رژیم پهلوی پرداخته شده است، که به نظر می‌رسد با توجه به هدف آموزشی بودن کتاب بهتر بود فهرستی از واژگان به همراه ترجمه و معادل‌های مناسب ذکر می‌شد.

References

منابع

Талыбова, Севиль. (2010). *Практический курс перевода персидского языка: учебное пособие*; М-во образования и науки Российской Федерации, Гос. образовательное учреждение высш. проф. образования "Московский гос. лингвистический ун-т". - Москва: Рема, - 96 с .

Introducing *Practical Course of Persian Language Translation*

Nahide Kalashi¹

Academic Staff of Alzahra University, Tehran, Iran.

(Received: 14 June 2018; Accepted: 23 August 2018)

The book of *Practical Course of Persian language Translation*, written by Sevil Talybova, published by the Publication of the Moscow State Linguistic University “Rema” in 2010. It has 96 pages that conforms to the syllabus of the Moscow State Linguistic University. It is designed for the course “Verbal Translation 1”. It is also designed as a reference or text book for oral and written translation courses for junior and senior students at the Faculty of Translation of the Moscow State Linguistic University.

Keywords: Applied Psychology, Phraseology, Assessment Of Textbooks, Curriculum.

¹ E-mail: n.kalashi@alzahra.ac.ir